

USTAV REPUBLIKE SRPSKE*

---

* („
glasnik Republike Srpske broj 21/92 tekst, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96,
21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05).

Poštujući volju svojih konstitutivnih naroda i građana da obrazuju i očuvaju Republiku Srpsku i da ustavno uređenje Republike utemelje na poštovanju ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti, nacionalnoj ravnopravnosti, demokratskim institucijama, vladavini prava, socijalnoj pravdi, pluralističkom društvu, garantovanju i zaštiti ljudskih sloboda i prava kao i prava manjinskih grupa u skladu sa međunarodnim standardima, zabrani diskriminacije i uvažavanju pravila tržišne ekonomije;

u želji da obezbijedi mir, toleranciju i opšte blagostanje;

u namjeri da doprinese razvoju prijateljskih odnosa među narodima i državama;

izražavajući opredjeljenost Republike Srpske za potpuno poštovanje i dosljedno primjenjivanje Opšteg okvirnog sporazuma o miru za Bosnu i Hercegovinu, kojim se nedvosmisleno prihvata, potvrđuje i garantuje ustavno-pravni položaj Republike Srpske, kao jednog od dva entiteta u sastavu Bosne i Hercegovine,

Narodna skupština Republike Srpske donosi¹

USTAV REPUBLIKE SRPSKE

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.²

Republika Srpska je jedinstven i nedjeljiv ustavno-pravni entitet.

Republika Srpska samostalno obavlja svoje ustavotvorne, zakonodavne, izvršne i sudske funkcije.

Republika Srpska je jedan od dva ravnopravna entiteta u Bosni i Hercegovini.

Srbi, Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, Ostali i građani, ravnopravno i bez diskriminacije učestvuju u vršenju vlasti u Republici Srpskoj.

Član 2.³

Teritorija Republike je jedinstvena, nedjeljiva i neutuđiva.

Sporazum o promjeni međuentitetske linije razgraničenja između Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine može se iznijeti na potvrdu putem referenduma u Republici.

Član 3.⁴

Republici pripadaju sve državne funkcije i nadležnosti osim onih koje su Ustavom Bosne i Hercegovine izričito prenesene na njene institucije.

---

² 1. zamijenjen je Amandmanom XXVII, koji je zamijenjen Amandmanom XLIV, koji je kasnije zamijenjen Amandmanom LXVII

³ Stav 1. na 2. Ustava zamijenjen je Amandmanom XLV; stav 2. istog je zamijenjen Amandmanom XXVIII, koji je zamijenjen Amandmanom LV u kome je Amandmanom LXVIII

„granica zamijenjena sa „ linija

⁴ 3. Ustava zamijenjen je 1. Amandmana XLVI, koji je zamijenjen 1. Amandmana LVI

Član 4.⁵

Republika može, shodno Ustavu Bosne i Hercegovine, da uspostavlja specijalne paralelne odnose sa Saveznom Republikom Jugoslavijom i njenim republikama članicama.

Član 5.⁶

Ustavno Republike temelji se na:

- garantovanju i ljudskih sloboda i prava u skladu sa standardima,
- nacionalnih ravnopravnosti **i zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda,**
- socijalnoj pravdi,
- vladavini prava,
- j privredi,
- sistemu,
- parlamentarnoj demokratiji i podjeli vlasti,
- slobodnim izborima,
- lokalnoj samoupravi,
- prava grupa i drugih manjina.

Član 6.⁷

Gradani Republike imaju državljanstvo Republike Srpske.

Gradanin Republike Srpske ne može biti lišen državljanstva.

Član 7.⁸

Službeni jezici Republike Srpske su: jezik srpskog naroda, jezik bošnjačkog naroda i jezik hrvatskog naroda. Službena pisma su ćirilica i latinica.

Na gdje druge grupe u upotrebi su i njihovi jezici i pisma, na zakonom.

8.

Republika ima zastavu, grb i himnu.

Izgled zastave i grba i tekst himne se ustavnim zakonom.

9.

Glavni grad Republike je Sarajevo.

⁵ 4. Ustava zamijenjen je Amandmanom XXIX, koji je dopunjen 2. Amandmana XLVI, koji je zamijenjen 2. Amandmana LVI

⁶ Alineja 2. 5. Ustava dopunjena je Amandmanom LXIX

⁷ Stav 1. 6. Ustava zamijenjen je Amandmanom XLVII; stav 2. istog Amandmanom XXX, koji je zamijenjen Amandmanom LXX

⁸ Stav 1. 7. Ustava zamijenjen je Amandmanom LXXI

II LJUDSKA PRAVA I SLOBODE

10.

Republike su ravnopravni u slobodama, pravima i , jednaki su pred zakonom i istu pravnu bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovest, socijalno porijeklo, , obrazovanje, imovno stanje, i drugo uvjerenje, ili drugo svojstvo.

11.

je neprikosnoven.

Smrtna kazna se izuzetno propisati i samo za oblike djela.

12.

Sloboda i bezbjednost su nepovredivi.

Nikome se ne oduzeti ili sloboda, osim u i po postupku koji su zakonom.

13.

Ljudsko dostojanstvo, tjelesni i duhovni integritet, privatnost, i su nepovredivi.

14.

Niko ne smije biti podvrgnut , svirepom, nehumanom ili postupanju ili .

Zabranjeno je i svako priznanja i izjava.

Zabranjeno je na bilo kom licu, bez njegovog pristanka, medicinske i druge nau oglede.

15.

Nezakonito slobode je .

slobode trajati samo dok postoje zakonski uslovi za to.

Lice za koje postoji osnovana sumnja da je djelo biti pritvoreno i u pritvoru samo kad je to neophodno radi postupka ili radi bezbjednosti ljudi.

Pritvor se odlukom suda, a samo izuzetno, pod uslovima zakonom, odlukom drugog zakonom organa do tri dana.

Licu koje je pritvoreno mora se pismeno u pritvaranja. Protiv ovog **privatno*** lice ima pravo .

16.

Svako ima pravo na jednaku svojih prava u postupku pred sudom i drugim organom i organizacijom.

Svakome je pravo na ili drugo pravno sredstvo protiv odluke kojom se o njegovom pravu ili na zakonom zasnovanom interesu.

17.

Svako ima pravo na naknadu koju mu nezakonitim ili nepravilnim radom nanose lice ili organ, odnosno organizacija koja javna .

Lice koje je neopravdano ili nezakonito i bez osnova slobode, ima pravo na rehabilitaciju, naknadu , javno izvinjenje i druga zakonom prava.

18.

Licu za djelo se pravedno .
lice mora biti u zakonskom roku o o razlozima

licu ne se suditi u njegovoj odsutnosti.

koji nije dostupan sudu se suditi u odsutnosti samo u zakonom .

19.

je pravo na odbranu.

se pravo na slobodan izbor branioca i nesmetano sa njim.

Branilac ne biti pozvan na odgovornost za radnje preduzete u postupku odbrane.

20.

Niko ne biti za djelo koje, prije nego je , nije bilo zakonom kao djelo, niti mu se kazna koja za to djelo nije zakonom bila .

Niko ne biti smatran krivim za djelo dok to ne bude prav sudskom odlukom.

21.

slobodno se mogu slobodno kretati, nastanjivati i boraviti na teritoriji Republike,
tu teritoriju i na nju se slobodno .
Zakonom se mogu uvesti kretanja samo ako je to neophodno radi
postupka ili radi bezbjednosti i zdravlja ljudi.
Nikakva iz razloga ne mogu biti ustanovljena.

Član 22.⁹

Sloboda i tajnost dopisivanja i drugih oblika su nepovredivi.
Zakonom se propisati da se samo na osnovu odluke suda odstupiti
od nepovredivosti slobode i tajnosti dopisivanja i drugih oblika , ako je to
neophodno radi postupka ili radi bezbjednosti Republike

Cenzura i drugih vidova javnog je zabranjena.
 Sredstva javnog su da blagovremeno, istinito i objektivno
 javnost.
 se pravo na ispravku neistinitog kojim se
 pravo ili na zakonu zasnovani interes, kao i pravo na naknadu nastale po tom
 osnovu.

27.
 , kulturno i stvaranje je slobodno.
 je moralnih i imovinskih prava po osnovu ,
 kulturnog, i drugog intelektualnog .

Član 28.¹¹

se sloboda vjeroispovesti.
 Vjerske zajednice su jednake pred zakonom, slobodne u vjerskih
 poslova i vjerskih obreda, mogu osnivati vjerske i izvoditi vjersku nastavu u svim
 svih stepena obrazovanja, baviti se privrednim i drugim djelatnostima, primati
 poklone, stvarati i njima upravljati, u skladu sa zakonom.
 Srpska pravoslavna crkva je crkva srpskog naroda i drugih naroda pravoslavne
 vjere.

Član 29.¹²

koji je 18 godina ima pravo da bira i da bude biran.
 pravo je i jednako, izbori su neposredni, a glasanje tajno.
**Biračko pravo na osnovu člana 29. stiče se nakon prethodnog prebivališta u
 određenom mjestu u trajanju koje se utvrđuje zakonom.**

30.
 imaju pravo na mirno okupljanje i javni protest.
 Sloboda okupljanja se zakonom samo radi bezbjednosti
 ljudi i imovine.

31.
 je sloboda organizovanja i djelovanja u skladu sa
 zakonom.
 Zabranjeno je organizovanje i djelovanje usmjereno na
 demokratije, integriteta Republike, Ustavom sloboda i
 prava i raspirivanje nacionalne, rasne ili vjerske i netrpeljivosti.

¹¹ Stav 4. 28. Ustava brisan je Amandmanom LXXII

¹² 29. Ustava dopunjen je 5. Amandmana LVII

32. imaju pravo da javno iznose o radu i drugih organa i organizacija, da im podnose predstavke, peticije i prijedloge i da na njih dobiju odgovor. Niko ne biti pozvan na odgovornost niti trpjeti druge posledice zbog javno o radu organa ili stavova iznesenih u predstavci, peticiji i prijedlogu, osim ako je time djelo.

33. imaju pravo da u obavljanju javnih poslova i da pod jednakim uslovima budu primljeni u javnu .

Član 34.¹³

se garantuje sloboda nacionalne pripadnosti i kulture i pravo upotrebe svog jezika i pisma.

Niko nije da se o svojoj nacionalnoj pripadnosti.

35. ima pravo na zdravu sredinu. Svako je, u skladu sa zakonom, da u okviru svojih i sredinu.

36. Porodica, majka i dijete imaju posebnu .
Brak i odnosi u braku i porodici se zakonom.
Pravo je da slobodno o djece.
Roditelji imaju pravo i da se staraju o podizanju i vaspitanju svoje djece.

Djeca su da se staraju o svojim roditeljima kojima je potrebna .
Djeca van braka imaju jednaka prava i kao i djeca u braku.

Maloljetnici o kojima se roditelji ne staraju, kao i lica koja nisu u da se sama staraju o sebi i svojih prava i interesa, imaju posebnu .

¹³ Stav 3. 34. Ustava brisan je

37.

Svako ima pravo na zdravlja.

je pravo na zdravstvenu , u skladu sa zakonom.

Djeca, trudnice i stara lica imaju pravo na zdravstvenu iz javnih prihoda, a druga lica pod uslovima zakonom.

Član 38.¹⁴

Svako ima pravo na pod jednakim uslovima.

Osnovno je obavezno i besplatno.

Svakome je pod jednakim uslovima dostupno i obrazovanje.

moгу osnivati privatne , u skladu sa zakonom.

39.

Svako ima pravo na rad i slobodu rada.

Prinudni rad je zabranjen.

Svako je slobodan u izboru zanimanja i zaposlenja i pod jednakim uslovima mu je dostupno radno mjesto i funkcija.

Zaposlenima prestati radni odnos protivno njihovoj volji na i pod uslovima koji su zakonom i kolektivnim ugovorom.

Svako po osnovu rada ima pravo na zaradu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

40.

Zaposleni imaju pravo na no radno vrijeme, dnevni i odmor, te odmor i odsustva, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Zaposleni imaju pravo na na radu, u skladu sa zakonom.

Omladina, i invalidi imaju posebnu .

¹⁴ U stavu 4. 38. Ustava „i brisane su 2. Amandmana XLIII

41.
je sloboda sindikalnog organizovanja i djelovanja.

42.
Zaposleni imaju pravo na , pod uslovima zakonom.

43.
Pravo zaposlenih i njihovih porodica na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje se zakonom i kolektivnim ugovorom.
se, pod uslovima zakonom, pravo na materijalno za vrijeme privremene nezaposlenosti.
koji su sposobni za rad se osposobljavanje za posao i uslovi za njihovo , u skladu sa zakonom.
Republika i socijalnu sigurnost koji su nesposobni za rad i nemaju sredstva za .

Član 44.¹⁵

Stranci imaju ljudska prava i slobode ustavom i druga prava zakonom i ugovorima.

45.
Svako je da se Ustava i zakona.
Svako je da savjesno i odgovorno povjerenu mu javnu funkciju.

46.
Svako je da drugom u nevolji i da u otklanjanju opasnosti.

Član 47.

(brisan na osnovu 7. Amandmana LVII)

---

¹⁵ Stav 2. 44. Ustava brisan je Amandmanom LXXIII

Član 48.¹⁶

Prava i slobode prstora) ovim ustavom ne mogu se oduzeti.
 se sudska sloboda i prava ovim ustavom.
 Ko se o ljudska prava i osnovne slobode ovim ustavom,
 je odgovoran za to i ne se pravdati .

Član 49.¹⁷

Slobode i prava se ostvaruju, a ispunjavaju neposredno na osnovu
 Ustava, osim kada je Ustavom da se uslovi za ostvarivanje pojedinih od njih
 zakonom.
 Zakonom se propisati ostvarivanja pojedinih prava i sloboda samo
 kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

**U slučaju različitosti u odredbama o pravima i slobodama između Ustava
 Republike Srpske i Ustava Republike Srbije, vladajućim je pravom Republike Srpske.**

redb , -289(22(, -289(23(, -289(24(, -289(25a)-9(, -289(26(, -289(28.( )JTJETBT1 0 0

redb , -289(21(, -289(30(, -289(32(, -289(33a)-9(, -289(34(, -289(38.( )JTJETBT1 0 0

konoskno ranoporanositi zaiv se na

51.
Republika mjerama ekonomske i socijalne politike ekonomski razvoj i
socijalnog blagostanja .

52.
Slobodno se zakonom radi interesa
Republike, okoline, zdravlja i bezbjednosti ljudi.
Zabranjeni su monopoli.

53.
Republika obez .

54.
Svi oblici svojine imaju jednaku pravnu .

55.
se pravo , u skladu sa zakonom.

Član 56.¹⁹
Zakonom se ili oduzeti pravo svojine, uz naknadu.

Za vrijeme ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti ili vanrednog stanja zakonom se može ograničiti raspolaganje ili utvrditi poseban način korišćenja dijela sredstava pravnih i fizičkih lica.

Član 57.²⁰

Strana lica mogu sticati pravo svojine i prava na osnovu ulaganja kapitala, u skladu sa zakonom.

Svojinska i druga prava stranog ulagača stečena na osnovu uloženog kapitala, ne mogu se ograničiti ili oduzeti zakonom ili drugim propisom.

Jamči se pravo stranom licu da obavlja privrednu ili drugu djelatnost i prava po osnovu poslovanja, pod uslovima koji se ne mogu mijenjati na njegovu štetu.

Stranom ulagaču jamči se slobodno iznošenje dobiti i uloženog kapitala iz Republike.

Zakonom se može, izuzetno, kada to zahtijeva opšti društveni interes, utvrditi u kojim djelatnostima, odnosno područjima, strano lice ne može osnovati vlastito preduzeće.

Član 58.²¹

Svojinska prava i obaveze nad sredstvima u svojnini i uslovi pod kojima se ta sredstva prenose u druge oblike svojine se zakonom.

Sredstva u društvenoj i državnoj svojini mogu se otuđivati, po pravilu, samo po tržišnim kriterijima.

Član 59.²²

Upotreba i stvari od posebnog kulturnog, ili istorijskog ili od za prirode i okoline mogu se na osnovu zakona , uz punu naknadu vlasniku.

Zakonom se , i upravljanje dobrima od interesa, kao i naknade za dobara od interesa i gradskog .

60.

i pravna lica ostvaruju svojinska prava na nepokretnosti prema njihovoj prirodi i namjeni, u skladu sa zakonom.

se svojina na poljoprivredno , a na i u zakonom granicama.

61.

Republika minimum socijalne sigurnosti i funkcionisanje javnih , u skladu sa zakonom.

Finansiranje javnih se preko fondova i , u skladu sa zakonom.

62.

Republika i javne prihode i javne rashode.

Sredstva su porezi, takse i drugi zakonom prihodi.

63.

Obaveza poreza i drugih je i se prema ekonomskoj snazi obveznika.

²¹ Stav 2. 58. Ustava zamijenjen je 2. Amandmana XXXI

²² Stavovi 1, 2. i 3. 59. Ustava brisani su Amandmanom LXXIV stavovi 4. i 5. postali su stavovi 1. i 2.

64.

Republika i :

- racionalno prirodnih bogatstava u cilju i kvaliteta i i obnove sredine u interesu;
- i istorijskog, kulturnog i blaga;
- rad;
- u svim njenim oblicima, a posebno koja je usmjerena na privredne aktivnosti i otkup stanova;
- zadruge i zadrugarstvo;
- zanatstvo;
- kulturu i sport.

65.

Zaposleni imaju pravo u upravljanju , u skladu sa zakonom.

U upravljanju fondovima i dobrima u svojnini zakonom se uticaj .

IV PRAVA I DUŽNOSTI REPUBLIKE

66.

Prava i Republike Ustavom organi.

Ljudska prava i slobode, jednakost pred zakonom, samostalnost i jednakost i drugih organizacija, ustavni i prava jedinica lokalne samouprave osnova su i mjera i odgovornosti organa.

67.

organi, u okviru Ustavom prava i Republike, politiku, donose i zakone, druge propise i akte, ustavnosti i zakonitosti.

Organima i organizacijama u se povjeriti zakona i ostalih propisa i akata iz okvira prava i Republike.

Zakonom se odgovornost za zakona, drugih propisa i akata.

Član 68.²³

Republika uređuje i obezbjeđuje:

- 1) integritet, ustavni poredak i teritorijalnu cjelokupnost Republike²⁴;**
- 2) bezbjednost²⁵;**
- 3) mjere iz svoje nadležnosti za slučaj ratnog stanja i vanrednog stanja koje proglase institucije Bosne i Hercegovine, kao i mjere za slučaj vanrednog stanja koje proglase institucije Republike Srpske;**
Odredbe tačke 3. ovog člana se ne odnose na upotrebu vojske i druge mjere iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine²⁶;
- 4) ustavnost i zakonitost;**
- 5) ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda;**
- 6) svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, njihovih udruženja i komora, ekonomske odnose sa inostranstvom, koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine²⁷, tržište i planiranje ;**
- 7) bankarski i poreski sistem²⁸;**
- 8) osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog i socijalnog razvoja, razvoja poljoprivrede i sela, korišćenje prostora, politiku i mjere za usmjeravanje razvoja i robne rezerve;**
- 9) kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica i prikupljanje statističkih i drugih podataka od opšteg interesa;**
- 10) organizaciju, nadležnosti i rad državnih organa;**
- 11) sistem javnih službi;**
- 12) radne odnose, zaštitu na radu, zapošljavanje, socijalno osiguranje i druge oblike socijalne zaštite, zdravstvo, boračku i invalidsku zaštitu, brigu o djeci i omladini, obrazovanje, kulturu i zaštitu kulturnih dobara, fizičku kulturu;**
- 13) zaštitu životne sredine;**

²³ 68. Ustava zamijenjen je Amandmanom XXXII

²⁴ U 1) Amandmana XXXII „suverenost, nezavisnost zamijenjene su Amandmanom LVIII
1. „integritet, ustavni poredak

²⁵ U 2 „odbranu i brisane su Amandmanom CXV

²⁶ 3 zamijenjena je Amandmanom CVI

²⁷ U 6) Amandmana XXXII „koji nisu preneseni na institucije Bosne i Hercegovine dodate
su 2. Amandmana LVIII

²⁸ U 7) Amandmana XXXII „monetarni, devizni i carinski brisane su 3.
Amandmana LVIII

- 14) sistem javnog informisanja;
- 15) međunarodnu saradnju, osim one koja je prenesena institucijama Bosne i Hercegovine²⁹;
- 16) (brisana Amandmanom LXXV)
- 17) finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike;
- 18) druge odnose od interesa za Republiku, u skladu sa Ustavom.

V ORGANIZACIJA REPUBLIKE

Član 69.

vlast u Republici organizuje se na podjele vlasti.

Ustavotvornu i zakonodavnu vlast ostvaruje Narodna . Zakonodavnu vlast će u Republici Srpskoj vršiti Narodna skupština i Vijeće naroda. Zakoni i drugi propisi koje izglasa Narodna skupština, a koji se tiču pitanja vitalnog nacionalnog interesa bilo kojeg od konstitutivnih naroda stupaju na snagu tek nakon usvajanja u Vijeću naroda.³⁰

Republiku predstavlja i njeno državno jedinstvo izražava predsjednik Republike.³¹

vlast Vlada.

Sudska vlast pripada sudovima.

ustavnosti i zakonitosti Ustavni sud.

Od niže navedenih funkcija, najviše dvije se mogu popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih:

- 1) predsjednik Vlade,
- 2) predsjedavajući Narodne skupštine Republike Srpske,
- 3) predsjedavajući Vijeća naroda,
- 4) predsjednik Vrhovnog suda,
- 5) predsjednik Ustavnog suda,
- 6) republički javni tužilac.³²

²⁹ 15) Amandmana XXXII dopunjena je 4. Amandmana LVIII : „osim one koja je prenesena institucijama Bosne i Hercegovine

³⁰ Stav 2. 69. Ustava dopunjen je 1. Amandmana LXXVI

³¹ Stav 3. 69. Ustava zamijenjen je Amandmanom XXXII

³² 69. Ustava dopunjen je 2. Amandmana LXXVI, a ispravkom Amandmana LXXVI

1. Narodna

Član 70.

Narodna :

1. o promjeni Ustava;
2. donosi zakone, druge propise i akte;
3. donosi plan razvoja, prostorni plan, i zavr ;
4. teritorijalnu organizaciju Republike;
5. raspisuje referendum;
6. raspisuje javni zajam i o Republike;
7. raspisuje izbore za narodne poslanike i za predsjednika Republike;
8. bira, imenuje i funkcionere, u skladu sa Ustavom i zakonom;
9. kontrolu rada Vlade i drugih organa koji su joj odgovorni, u skladu sa Ustavom i zakonom;
10. daje amnestiju;
11. obavlja i druge poslove, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Narodna skupština:

1. bira delegate iz Republike u Vijeće naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
2. ratifikuje sporazume koje Republika zaključi sa državama i međunarodnim organizacijama uz pristanak Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.³³

Narodna skupština, u skladu sa Ustavom i zakonom, proglašava:

Vanredno stanje za Republiku ili dio Republike u slučaju ugrožavanja bezbjednosti, usljed elementarnih nepogoda (poplava, zemljotresa i požara), prirodnih katastrofa, epidemija, povreda ljudskih prava i sloboda i normalnog funkcionisanja ustavnih organa Republike.

Odredbe stava 3. ovog člana se ne odnose na upotrebu vojske i druge mjere iz nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine.³⁴

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su definisani na sljedeći način:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti;
- identitet jednog konstitutivnog naroda;
- ustavni amandmani;
- organizacija organa javne vlasti;

³³ Član 70. Ustava dopunjen je Amandmanom LIX, koji zamjenjuje Amandman XXXIV

³⁴ Stav 3. Član 70. Ustava zamijenjen je Amandmanom CVII, koji zamjenjuje Amandmane XXXV i LXI

- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka;
- obrazovanje, vjeroispovest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno nasljeđe;
- teritorijalna organizacija;
- sistem javnog informisanja;
- i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Vijeću naroda.³⁵

a) Procedura za zakone u vezi sa vitalnim interesima kako je definisano u listi iz Amandmana LXXVII.

Zakoni ili drugi propisi ili akti koje izglasa Narodna skupština će se dostaviti i razmatrati od strane Vijeća naroda ako se isti odnosi na vitalni interes definisan u Amandmanu LXXVII.

Ukoliko više od jednog predsjedavajućeg ili potpredsjedavajućeg Vijeća naroda smatra da zakon spada u pitanja od vitalnog interesa definisana u Amandmanu LXXVII zakon će biti uvršten na dnevni red Vijeća naroda kao pitanje od vitalnog interesa.

Ako samo jedan predsjedavajući ili potpredsjedavajući tvrdi da zakon spada u pitanja od vitalnog interesa dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih interesa. U tom slučaju će se slijediti procedura opisana u stavu „b“ u daljem tekstu.

Predsjedavajući i potpredsjedavajući moraju doneti odluku u roku od jedne sedmice.

Ukoliko većina svakog kluba koji ima delegate u Vijeću naroda glasa za takve zakone ili druge propise ili akte, smatraće se da su oni usvojeni.

Ukoliko se u Vijeću naroda postigne saglasnost o amandmanima takav zakon, propis ili akt se ponovo podnosi Narodnoj skupštini na odobravanje.

Ukoliko saglasnost nije moguća u Vijeću naroda ili ukoliko se na prijedlog amandmana ne dobije saglasnost formiraće se zajednička komisija od predstavnika Narodne skupštine i Vijeća naroda. Zajednička komisija je sastavljena na paritetnom osnovu i odluke donosi konsenzusom. Zajednička komisija usaglašava tekst zakona.

Ukoliko se tekst zakona usaglasi zakon se smatra usvojenim.

Ukoliko se ne postigne saglasnost, zakon neće biti usvojen, te se isti vraća predlagачu na novi postupak. U tom slučaju predlagач ne može ponovo podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

---

³⁵ 70. Ustava dopunjen je Amandmanom LXXVII

b) Procedure za zakone koji se odnose na vitalni nacionalni interes ukoliko je odlučeno 2/3 većinom jednog od klubova konstitutivnih naroda u Vijeću naroda.

U slučaju da 2/3 jednog od klubova konstitutivnih naroda u Vijeću naroda odluči da se zakon, akt ili propis odnosi na vitalni interes, zakon će razmatrati Vijeće naroda.

Ukoliko većina svakog kluba zastupljenog u Vijeću naroda glasa za taj zakon, drugi propis ili akt, isti se smatra usvojenim.

Ukoliko se Vijeće naroda usaglasilo o amandmanima, zakon, propis ili akt se ponovo dostavlja na odobrenje Narodnoj skupštini.

Ukoliko zajednička komisija iz tačke a) ne postigne saglasnost, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Republike Srpske da donese konačnu odluku da li se predmetni zakon odnosi na vitalni interes jednog od konstitutivnih naroda.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa pri Ustavnom sudu Republike Srpske odlučuje o prihvatljivosti takvih slučajeva 2/3 većinom u roku od jedne sedmice, a u roku od mjesec dana odlučuje o meritumu slučajeva koji se smatraju prihvatljivim.

U slučaju da proceduru prema stavu b) pokrene 2/3 većina jednog od klubova, potreban je glas najmanje dvojice sudija da bi sud odlučio da se radi o vitalnom interesu.

Ukoliko Sud donese pozitivnu odluku o vitalnom interesu, taj zakon se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može ponovo dostaviti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Sud odluči da se predmetni zakon ne odnosi na vitalni interes, smatra se da je zakon usvojen / biće usvojen prostom većinom.³⁶

Član 71.

Narodna skupština ima 83 narodna poslanika.³⁷

Izbornim zakonima se utvrđuju izborne jedinice i sistem podjele mandata kojima se obezbjeđuje da sve opštine budu na odgovarajući način zastupljene u Narodnoj skupštini.³⁸

Narodni poslanici se biraju neposredno i tajnim glasanjem.

Izbor i prestanak mandata narodnih poslanika i obrazovanje izbornih jedinica se zakonom.

Najmanje četiri člana jednog konstitutivnog naroda će biti zastupljeno u Narodnoj skupštini.

³⁶ 70. Ustava dopunjen je Amandmanom LXXXII

³⁷ Stav 1. 71. Ustava zamijenjen je Amandmanom LII, a ispravkom Amandmana LII umjesto broja

³⁸ Stav 2. 71. Ustava zamijenjen je 2. Amandmana XXXVI

Ni jedan poslanik u Narodnoj skupštini / opštinskoj skupštini ne može vršiti funkciju delegata u Vijeću naroda.

Sastav Vijeća naroda će biti paritetan, tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj zastupnika.

Vijeće naroda ima po osam članova iz svakog konstitutivnog naroda i četiri člana iz reda Ostalih.

Ostali imaju pravo da ravnopravno učestvuju u postupku većinskog glasanja.

Članove Vijeća naroda bira odgovarajući klub poslanika u Narodnoj skupštini.

U slučaju da broj članova jednog kluba delegata u Vijeću naroda bude veći od broja predstavnika u odgovarajućem klubu Narodne skupštine, dodatni broj delegata će birati klub koji će se formirati u tu svrhu iz reda odbornika u skupštinama opština u Republici Srpskoj.³⁹

Član 72.⁴⁰

Narodni poslanici se biraju na   godine.

Na prijedlog najmanje 30 narodnih poslanika, Narodna skupština može, dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja poslanika, skratiti svoj mandat.

Za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti mandat Narodne skupštine se produžava dok to stanje traje.

Narodna skupština ne može skratiti svoj mandat za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti.

U slučaju da Narodna skupština skрати svoj mandat ili bude raspuštena⁴¹, izbori za novu Narodnu skupštinu moraju se održati u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o skraćivanju mandata. Izbore raspisuje predsjednik Republike.

Skraćivanjem mandata Narodne skupštine prestaje i mandat Vlade.

Predsjednik Republike može, pošto sasluša mišljenje predsjednika Vlade i predsjednika Narodne skupštine, odlučiti da Narodna skupština bude raspuštena.

Mandat članova Vijeća naroda traje četiri godine.

Skraćivanjem mandata Narodne skupštine i raspuštanjem Narodne skupštine prestaje i mandat Vijeća naroda.⁴²

³⁹ 71. Ustava dopunjen je Amandmanom LXXVIII, a ispravkom istog amandmana

⁴⁰ 72. Ustava dopunjen je Amandmanom XXXIX i Amandmanom LX

⁴¹ U stavu 4. 1. Amandmana XXXIX iza „skratiti svoj mandat 2. Amandmana LX dodate su ri „ili bude

⁴² 72. Ustava dopunjen je Amandmanom LXXIX

Član 73.⁴³

Poslanici u Narodnoj skupštini i članovi Vijeća naroda neće biti krivično ili građanski odgovorni za bilo koji postupak izvršen u okviru njihovih dužnosti u Narodnoj skupštini, odnosno Vijeću naroda.

74.

Narodna radi u stalnom zasjedanju.

Sjednice Narodne saziva i predsjedava im predsjednik .

Predsjednik je sazvati sjednicu na zahtjev jedne narodnih poslanika, predsjednika Republike i Vlade.

Član 75.⁴⁴

Narodna skupština odlučuje većinom glasova svih narodnih poslanika, ako Ustavom nije predviđena posebna većina.

Član 76.⁴⁵

Pravo predlaganja zakona, drugih propisa i opštih akata imaju predsjednik Republike, Vlada, svaki narodni poslanik ili najmanje 3.000 birača.

77.

Narodna da o pojedinim pitanjima iz svoje odluku donese nakon prethodnog na referendumu.

78.

Narodna svoj rad i organizaciju i ostvarivanja prava i poslanika.

79.

Narodna ima predsjednika i dva potpredsjednika koje bira na period od godine.

⁴³ 73. Ustava dopunjen Amandmanom LXXX, zamijenjen je Amandmanom XCIX

⁴⁴ 75. Ustava zamijenjen je Amandmanom XXXVII

⁴⁵ 76. Ustava zamijenjen je Amandmanom XXXVIII; stav 2. istog brisan je Amandmanom LXXXI

2. Predsjednik Republike

Član 80.

Predsjednik Republike:

- 1) predstavlja Republiku;
- 2) Narodnoj kandidata za predsjednika Vlade;
- 3) predlaže Narodnoj skupštini kandidate za predsjednika i sudije Ustavnog suda na prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog savjeta⁴⁶;
- 4) **Predsjednik Republike ukazom proglašava zakon u roku od sedam dana od dana njegovog usvajanja u Narodnoj skupštini. U tom roku predsjednik Republike može zahtijevati od Narodne skupštine da ponovo odlučuje o zakonu. Predsjednik Republike je dužan da proglasi zakon koji je ponovo usvojen u Narodnoj skupštini.**⁴⁷
- 5) daje pomilovanja;
- 6) dodjeljuje odlikovanja i priznanja zakonom;
- 7) obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom.

Predsjednik Republike⁴⁸:

- 1) **obavlja, u skladu sa ovim Ustavom i Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom, poslove iz oblasti bezbjednosti i odnosa Republike sa drugim državama i međunarodnim organizacijama**⁴⁹;
- 2) (brisan stavom 2. Amandmana CXVI);
- 3) **Predsjednik Republike ukazom, na prijedlog Vlade, postavlja i opoziva šefove predstavništava Republike Srpske u inostranstvu i predlaže ambasadore i druge međunarodne predstavnike Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske**⁵⁰;
- 4) **Obrazuje savjetodavna tijela i stručne službe za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.**

Dva potpredsjednika Republike predsjedniku Republike u obavljanju poslova koje im povjeri predsjednik Republike.⁵¹

Predsjednik ima dva potpredsjednika iz različitih konstitutivnih naroda.⁵²

Predsjednik Republike određuje koji će ga potpredsjednik Republike zamjenjivati u slučaju privremene spriječenosti da obavlja svoje funkcije.⁵³

⁴⁶ 3. stava 1. 80. Ustava zamijenjena je Amandmanom XCIII

⁴⁷ 4. stava 1. 80. Ustava zamijenjena je 2. Amandmana XL

⁴⁸ 1. stava 2. 80. Ustava dopunjena je Amandmanom XL, a zamijenjena je Amandmanom CVIII

⁴⁹ U 1. stava 2. 80. Ustava zamijenjenoj Amandmanom CVIII, „odbrane“ brisana je stavom 1. Amandmana CXVI

⁵⁰ 3. ovog stava zamijenjena je Amandmanom L

⁵¹ a 1. stava 1. Amandmana LXXXIII: „potpredsjednici zamijenjena je „dva potpredsjednika Republike“

⁵² 1. stav 2. Amandmana LXXXIII

⁵³ Stav 3. 80. Ustava zamijenjen je 3. Amandmana XL

Član 81.⁵⁴

Predsjednik Republike za vrijeme ratnog stanja i vanrednog stanja, kojeg proglase institucije Bosne i Hercegovine, ako Narodna skupština ne može da se sastane, na prijedlog Vlade ili po sopstvenoj inicijativi i nakon što sasluša mišljenje predsjednika Narodne skupštine, donosi uredbe sa zakonskom snagom i o pitanjima iz nadležnosti Narodne skupštine i imenuje i razrješava funkcionere, koje bira, odnosno imenuje i razrješava Narodna skupština.

Ove uredbe odnosno odluke o imenovanju i razrješenju predsjednik Republike podnosi na potvrdu Narodnoj skupštini čim ona bude u mogućnosti da se sastane.⁵⁵

Aktima Narodne skupštine, odnosno aktima predsjednika Republike ako Narodna skupština ne može da se sastane, za vrijeme ratnog stanja koje proglase institucije Bosne i Hercegovine i vanrednog stanja mogu se, izuzetno, dok to stanje traje, obustaviti pojedine odredbe Ustava koje se odnose na donošenje zakona, drugih propisa i opštih akata i preduzimanja mjera republičkih organa i na pojedine ljudske slobode i prava, osim sloboda i prava iz čl. 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 24. i 25. Ustava, mijenjati organizacija i ovlašćenja izvršnih, upravnih i pravosudnih organa i njihov personalni sastav, kao i teritorijalna organizacija u Republici.⁵⁶

82.

Predsjednik Republike od Vlade da stavove o pojedinim pitanjima od aja za Republiku, sazvati sjednicu Vlade i staviti na dnevni red pitanje iz njene .

Član 83.⁵⁷

Na prvim neposrednim izborima biraće se samo jedan potpredsjednik Republike.

Predsjednika i potpredsjednike⁵⁸ Republike biraju građani neposrednim i tajnim glasanjem na vrijeme od četiri godine.⁵⁹

Isto lice može biti izabrano za predsjednika ili potpredsjednika Republike najviše dva puta uzastopno.⁶⁰

⁵⁴ Stavovi 1. i 2. 81. Ustava brisani su Amandmanom istim Amandmanom.

⁵⁵ Stav 2. 81. Ustava zamijenjen je 2. Amandmana XXXV

⁵⁶ Stav 3. 81. Ustava

CIX

⁵⁷ 83. Ustava zamijenjen je 4. i 5. Amandmana XL

⁵⁸ „i potpredsjednika 2. Amandmana LXXXIII zamijenjena je sa „i potpredsjednike

⁵⁹ U stavu 2. 83. Ustava koji je izmijenjen i dopunjen 4. i 5. Amandmana XL „vrijeme od pet godina zamijenjene su Amandmanom XCII „vrijeme od godine

Predsjednik Republike i potpredsjednici Republike direktno se biraju sa liste kandidata za predsjednika Republike Srpske, tako što je za predsjednika izabran kandidat koji ostvari najveći broj glasova, a za potpredsjednike su izabrani kandidati iz druga dva konstitutivna naroda koji imaju najveći broj glasova iza izabranog predsjednika Republike.⁶¹

84.

Predsjednik Republike i potpredsjednici Republike prilikom stupanja na zakletvu pred Narodnom .

Član 85.

U neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, mandat predsjednika Republike se dok takvo stanje traje, odnosno dok se ne stvore uslovi za izbor predsjednika Republike.

Odredbe čl. 85. do 89. Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike.⁶²

Član 86.

(brisan Amandmanom S)

Član 87.

Predsjedniku Republike prestaje mandat prije isteka vremena na koje je biran u ostavke ili opoziva.

Odredbe čl. 85. do 89. Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike.⁶³

Član 88.

Predsjednik Republike je odgovoran i oni ga mogu opozvati istim postupkom po kome su ga i izabrali.

Odredbe čl. 85. do 89. Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike.⁶⁴

Član 89.

---

⁶⁰ Stav 2. 5. Amandmana XL brisan je 3. Amandmana LXXXIII
je stav 3.

⁶¹ 5. Amandmana XL dopunjena je 4. Amandmana LXXXIII

⁶² XL

⁶³ XL

⁶⁴ XL

Postupak predlaganja, izbora i opoziva predsjednika Republike se zakonom.

Odredbe čl. 85. do 89. Ustava o predsjedniku Republike odnose se i na potpredsjednika Republike.⁶⁵

Savjetodavno tijelo najviših ustavnih institucija Republike Srpske je Senat. Senat razmatra pitanja od posebnog značaja za politički, nacionalni, ekonomski i kulturni razvoj Republike Srpske i najvišim ustavnim institucijama daje mišljenje o pitanjima iz njihove nadležnosti.

Senat ima do 55 članova koje imenuje predsjednik Republike.

Za članove Senata imenuju se istaknute ličnosti iz javnog, naučnog i kulturnog života.

Sjednice Senata saziva i predsjedava im predsjednik Republike.

Organizacija i način funkcionisanja Senata uređuju se zakonom.⁶⁶

3. Vlada i uprava

Član 90.

Vlada:

1. zakone, druge propise i akte;
2. plan razvoja, prostorni plan, i zavr ;
3. i zakone, druge propise i akte;
4. donosi uredbе, odluke i druga akta za zakona;
5. daje o prijedlozima zakona, drugih propisa i akata koje Narodnoj podnosi drugi ;
6. za organizaciju ministarstava i drugih organa uprave i upravnih organizacija, postavlja i funkcionere u ministarstvima, drugim organima i upravnim organizacijama;
7. i usmjerava rad ministarstava i drugih organa i upravnih organizacija;
8. nadzor nad radom ministarstava i drugih organa i upravnih organizacija i ukida ili njihove akte koji su u suprotnosti sa zakonom ili propisom Vlade;
9. obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom i zakonom.

Vlada odlučuje o obrazovanju predstavništava Republike u inostranstvu.⁶⁷

⁶⁵

XL

⁶⁶

III dopunjene su odredbe Ustava o predsjedniku Republike, a

Amandmanom CI brisan je stav Amandmana LIII koji se odnosi na im

⁶⁷

90. Ustava

, a

Amandmanom LXII

Član 94.

Vlada i Vlade odgovaraju Narodnoj Narodna izglasati nepovjerenje Vladi. Prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Vladi podnijeti najmanje 20 narodnih poslanika. Vlada postaviti pitanje svog povjerenja u Narodnoj Predsjednik Vlade Narodnoj Vlade. Odluka o Vlade ili Vlade smatra se usvojenom ako je za nju glasala od ukupnog broja narodnih poslanika. Vlada i Vlade mogu Narodnoj podnijeti ostavku. Ostavka ili predsjednika Vlade ostavku Vlade. Vlada kojoj je izglasano nepovjerenje, koja je podnijela ostavku ili kojoj je prestao mandat zbog Narodne, ostaje na do izbora nove Vlade.

Predsjednik Republike predlaže kandidata za predsjednika Vlade u roku od 10 dana od dana usvajanja ostavke, izglasavanja nepovjerenja ili prestanka mandata prethodnoj Vladi zbog raspuštanja ili skraćivanja mandata Narodne skupštine, a nova Vlada mora biti izabrana u roku od 40 dana od dana predlaganja kandidata za predsjednika nove Vlade.

Za vrijeme trajanja mandata Vlade, predsjednik Vlade može, na osnovu mišljenja predsjednika Republike i predsjednika Narodne skupštine, vršiti promjene u sastavu Vlade, o čemu obavještava Narodnu skupštinu.

Ako ocijeni da je došlo do krize u funkcionisanju Vlade, predsjednik Republike može, na inicijativu najmanje 20 poslanika i pošto sasluša mišljenje predsjednika Narodne skupštine i predsjednika Vlade, zatražiti od predsjednika Vlade da podnese ostavku. Ukoliko predsjednik Vlade odbije da podnese ostavku, predsjednik Republike ga može razriješiti.

Narodna skupština može za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti izglasati nepovjerenje Vladi većinom glasova na sjednici kojoj prisustvuje većina poslanika.⁷⁰

Član 95.

(brisan Amandmanom CII)

⁷⁰ 94. Ustava dopunjen je

3, 4. i 5. Amandmana XLI

96.
Organizacija i rada Vlade se Zakonom.

Član 97.

Poslove uprave obavljaju ministarstva i drugi organi uprave.
Ministarstva i drugi organi uprave provode zakone i druge propise i akte Narodne i Vlade, kao i akte predsjednika Republike, u upravnim stvarima, upravni nadzor i obavljaju druge upravne poslove zakonom.
Ministarstva i drugi organi uprave su samostalni u Ustavom i zakonom.
upravna zakonom se mogu povjeriti i drugim organizacijama.

Konstitutivni narodi i grupa Ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Republici Srpskoj.

Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne sprovede, u skladu sa Zakonom o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opšti princip će se precizirati entitetskim zakonima. Ti zakoni će utvrditi konkretne rokove i regulisaće gore pomenuti princip u skladu sa regionalnom etničkom strukturom entiteta.

„Javne institucije“, kao što je to pomenuto u gornjem tekstu, su ministarstva u Vladi Republike Srpske, opštinski organi vlasti, okružni sudovi u Republici Srpskoj, kao i opštinski sudovi u Republici Srpskoj.⁷¹

4. Narodna banka

Član 98.

(brisan Amandmanom LXXXVI)

⁷¹ 97. Ustava dopunjen je Amandmanom LXXXV

5. za platni promet i finansijsku kontrolu

Član 99.

(brisan Amandmanom LXXXVII)

VI TERITORIJALNA ORGANIZACIJA

100.

Teritorijalna organizacija Republike se zakonom.

Član 101.

(brisan Amandmanom XXXII)

102.

preko svojih organa u skladu sa zakonom:

1. donosi program razvoja, plan, i ,
2. i obavljanje komunalnih djelatnosti,
3. i kori gradskog i poslovnog prostora,
4. stara se o izgradnji, i lokalnih puteva, ulica i drugih javnih objekata od ,
5. stara se o zadovoljavanju potreba u kulturi, obrazovanju, zdravstvenoj i socijalnoj , kulturi, informisanju, zanatstvu, turizmu i ugostiteljstvu, sredine i drugim oblastima,
6. zakone, druge propise i akte Republike je povjereno , izv propisa i akata ,
7. obrazuje organe, organizacije i za potrebe i njihovu organizaciju i poslovanje,
8. obavlja i druge poslove Ustavom, zakonom i statutom .
Sistem lokalne uprave se zakonom.
Zakonom se povjeriti poslova lokalne uprave u gradu.

103.

Gradu i pripadaju prihodi zakonom i sredstva za obavljanje povjerenih poslova.

VII ODBRANA

Član 104.⁷²

Pravo je i dužnost svih građana da brane i štite teritoriju i ustavni poredak Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Član 105.

(brisan Amandmanom CXVIII)

Član 106.

(brisan Amandmanom CXIX)

Član 107.

(brisan Amandmanom CXIII)

VIII USTAVNOST I ZAKONITOST

108.

Zakoni, statuti, drugi propisi i akti moraju biti u saglasnosti sa Ustavom.

Propisi i drugi akti moraju biti u saglasnosti sa zakonom.

109.

Zakoni, drugi propisi i akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz opravdanih razloga nije da ranije stupe na snagu.

Prije stupanja na snagu, zakoni, drugi propisi i akti organa objavljuju se u glasilu.

110.

Zakoni, drugi propisi i akti ne mogu imati povratno dejstvo.

Samo se zakonom odrediti da pojedine njegove odredbe, ako to zahtijeva interes u postupku zakona, imaju povratno dejstvo.

djela se i kazne za njih prema zakonu, odnosno prema drugom propisu, koji je u vrijeme dela, osim ako je novi zakon, odnosno propis, za .

⁷² 104. Ustava zamijenjen je Amandmanom CX, a stav 2. brisan je amandmanom CXVII

111.
organi i organizacije koje javna mogu u
stvarima o pravima i obavezama ili primjenjivati mjere prinude i
, samo u zakonom propisanom postupku u kome je svakome data
da brani svoja prava i interese i da protiv

IX USTAVNI SUD

Član 115.

Ustavni sud:

1. o saglasnosti zakona, drugih propisa i akata sa Ustavom;
2. o saglasnosti propisa i akata sa zakonom;
3. sukob organa zakonodavne, i sudske vlasti;
4. a sukob organa Republike, grada i ⁷³;
5. o saglasnosti programa, statuta i drugih akata organizacija sa Ustavom i zakonom.

Ustavni sud prati pojave od interesa za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti, obavještava najviše ustavne organe Republike o stanju i problemima u toj oblasti i daje im mišljenja i prijedloge za donošenje zakona i preduzimanje drugih mjera radi obezbjeđenja ustavnosti i zakonitosti i zaštite sloboda i prava građana, organizacija i zajednica.

Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost propisa i opštih akata koji su prestali da važe, ako od prestanka važenja do pokretanja postupka nije proteklo više od jedne godine.⁷⁴

Ustavni sud:

1) odlučuje o saglasnosti zakona, drugih propisa i opštih akata Narodne skupštine sa odredbama Ustava o zaštiti vitalnih interesa konstitutivnih naroda.⁷⁵

Ustavni sud odlučuje o pitanjima imuniteta, koja proističu iz zakona kojima se uređuje imunitet u Republici Srpskoj.⁷⁶

Član 116.⁷⁷

Ustavni sud Republike Srpske ima devet članova.⁷⁸

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske osniva se kako bi odlučivalo o pitanjima vitalnog interesa u proceduri opisanoj u Amandmanu LXXXII. Ovo vijeće razmatra sva pitanja koja su od vitalnog interesa.

Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, dva iz svakog konstitutivnog naroda i jedan član iz reda Ostalih. Sudije bira Narodna skupština Republike Srpske i Vijeće naroda.

⁷³ Ustav, 4. stava 1. 115. Ustava „oblasti brisana je 3. Amandmana XLIII

⁷⁴ Stav 1. 115. Ustava dopunjen je 1. i 2. Amandmana XLII

⁷⁵ Stav 2. 115. Ustava dopunjen je 1. Amandmana LXXXVIII

⁷⁶ 115. Ustava dopunjen je Amandmanom CIII

⁷⁷ Stavovi 1, 2. i 3. 116. Ustava brisani su Amandmanom CXX

⁷⁸ 116. Ustava dopunjen je 2. Amandmana LXXXVIII u kojoj je Amandmanom CXXI „maksimalno brisana

X SUDOVI I JAVNA TUŽILAŠTVA

121.

Sudsku vlast sudovi.

Sudovi su samostalni i nezavisni i sude na osnovu Ustava i zakona.

Sudovi ljudska prava i slobode, prava i interese pravnih subjekata i zakonitost.

Član 121a.⁸³

Sudstvo je samostalno i nezavisno od izvršne i zakonodavne vlasti u Republici Srpskoj.

Visoki sudski i tužilački savjet Republike Srpske obezbjeđuje samostalnost, nezavisnost, nepristrasnost, stručnost i efikasnost sudstva i tužilačke funkcije u Republici Srpskoj. Nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog savjeta, između ostalog, uključuju imenovanje, sprovođenje disciplinskog postupka i razrješenje sudija, osim sudija Ustavnog suda Republike Srpske i obuhvataju i javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca u Republici Srpskoj. Sastav i dodatne nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog savjeta utvrđuju se zakonom.

122.

Osnivanje, , organizacija i postupak pred sudovima se zakonom.

123.

Vrhovni sud Republike, kao sud u Republici jedinstvenu primjenu zakona.

124.

Raspravljanje pred sudom je javno.

Javnost se u zakonom radi posebnih interesa Republike, tajne, morala, interesa maloljetnika, privatnog u postupku i radi drugih interesa.

125.

Sud sudi u .

Zakonom se u kojim stvarima sudi sudija pojedinac.

U i sudije porotnici na zakonom.

Zakonom se propisati da u sudovima i u stvarima u samo sudije.

⁸³

je na osnovu Amandmana XCIV

Član 126.⁸⁴

Niko ko u ne biti pozvan na odgovornost u krivičnom ili građanskom postupku za prilikom sudske odluke, a u postupku pokrenutom zbog djela u sudijske funkcije, ne biti pritvoren bez odobrenja **Visokog sudskog i tužilačkog savjeta.**

Član 127.⁸⁵

Sudije, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, ukoliko ovim ustavom nije drugačije utvrđeno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu razrješeni s razlogom od strane Visokog sudskog i tužilačkog savjeta u skladu sa zakonom. Sudijama isto tako, može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije sudova za vreme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoki sudski i tužilački savjet Republike Srpske. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije utvrđuju se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije za sudije, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom. Plata i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

Sudija ne može vršiti javnu funkciju niti bilo kakav posao koji donosi zaradu a koji su zakonom utvrđeni kao nespojivi sa sudijskom funkcijom.

128.

Javno je samostalan organ koji goni nioce i drugih po zakonu djela i pravna sredstva radi zakonitosti.

Osnivanje, organizacija i javnog se zakonom.

Javno svoju funkciju na osnovu Ustava i zakona.

Član 129.⁸⁶

Javni tužioci i zamjenici javnih tužilaca imenuju se na period utvrđen zakonom, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu razrješeni s razlogom od strane Visokog sudskog i tužilačkog savjeta u skladu sa zakonom. Javnim tužiocima i zamjenicima javnih tužilaca može izuzetno prestati funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije javnih tužilaštava za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoki sudski i tužilački savjet. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca utvrđuje se zakonom. Uslovi obavljanja

⁸⁴ 126. Ustava izmijenjen je Amandmanom XCV

⁸⁵ 127. Ustava izmijenjen je Amandmanom XCVI

⁸⁶ 129. Ustava izmijenjen je Amandmanom XCVII

funkcije za javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom.

Javni tužilac ili zamjenik javnog tužioca ne može obavljati službu ili bilo kakav posao koji donosi zaradu a koji su zakonom utvrđeni kao nespojivi sa njegovom funkcijom.

Član 130.⁸⁷

Sudije, uključujući i predsjednike sudova, javne tužioce i zamjenike javnih tužilaca odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i razrješava Visoki sudski i tužilački savjet u skladu sa zakonom.

131.

Advokatura je samostalna i nezavisna djelatnost i služba koja pruža pravnu

Organizacija i rad advokature uređuju se zakonom.

XI PROMJENA USTAVA

132.

Prijedlog da se pristupi promjeni Ustava Republike mogu podnijeti predsjednik Republike, Vlada i najmanje 30 poslanika Narodne skupštine.

O prijedlogu da se pristupi promjeni Ustava odlučuje Narodna skupština većinom glasova narodnih poslanika.

133.

Nacrt akta o promjeni Ustava dostavlja se Narodnoj skupštini većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu.

---

⁸⁷ 130. Ustava izmijenjen je Amandmanom XCVIII

134.

Nakon provedene javne rasprave o nacrtu akta o promjeni Ustava, Komisija za ustavna pitanja Narodne

prijedlog akta o promjeni Ustava.

Član 135.⁸⁸

O prijedlogu akta o promjeni Ustava odlučuju Narodna skupština i Vijeće naroda.

Promjena Ustava usvojena je ako za nju glasa najmanje dvije trećine od ukupnog broja narodnih poslanika i većina članova Vijeća naroda iz svakog konstitutivnog naroda i Ostalih.

Ako promjena Ustava ne bude usvojena, prijedlog za promjenu po istom pitanju se ponoviti prije isteka tri mjeseca od dana kada je prijedlog odbijen.

lan 136.

Akt o promjeni Ustava

Narodna

137.

Ustav Republike se mijenjati ustavnim amandmanima.

U ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti Narodna utvrditi prijedlog promjene Ustava i usvojiti ustavne amandmane na istom zasjedanju (bez otvaranja javne rasprave).

XII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 138.

(brisan Amandmanom XC)

Član 138a.⁸⁹

Kao izuzetak od principa iz člana 127. ovog Ustava, plata i/ili druge naknade sudiji mogu biti umanjene zakonom donesenim do 10. januara 2006. godine.

⁸⁸ Stavovi 1. i 2. 135. Ustava zamijenjeni su Amandmanom LXXXIX

⁸⁹ je Amandmanom CXIV

Umanjenje iz stava 1. ovog člana može se izvršiti samo jednom.

St. 1. i 2. ovog člana ne mogu se tumačiti tako da je na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, direktno ili indirektno, dozvoljeno neko drugo umanjenje plata i/ili drugih naknada sudiji zaštićenih članom 127. ovog Ustava.

Od datuma usvajanja amandmana na Ustave entiteta, Ustavna komisija Republike Srpske (koju je formirao Visoki predstavnik) će se pridržavati principa sadržanih u ovom dokumentu.

Nakon sljedećih opštinskih izbora konačan način biranja članova u Vijeću naroda uređuje Narodna skupština i Vijeće naroda.⁹⁰

139.
Ovaj Ustav stupa na snagu danom njegovog .

140.
Za   ovog Ustava   se ustavni zakon.

---

⁹⁰ Amandman XCI